

XVII. Országos Aranka György Nyelv- és Beszédművelő Verseny
2012
IX–XII. osztály

Szép magyar beszéd

SZÖVEGÉRTELMEZÉS

Javítókulcs

Lehetséges megoldás:

1. a) Látszólag más a téma. Az első bekezdés az Aranyról készült fényképeket, illetve szobrot veszi számba. Részletesen bemutatja és értékeli azt a fényképet, amely halála előtt hét évvel készült: ez a modern költő ábrázolása. A második bekezdés Arany utolsó alkotói korszakát elemzi, a lírikust.

1,50 pont

b) Bármely jól indokolt megoldás elfogadható.
pont

1,50

Pl. Arany János arcképei majdnem mind rosszak, művészietlenek. Az akkori fényképészet nem tudta beállítani a fotografálandót olyan helyzetbe, hogy az minden esetben jellemző legyen s a kép csakugyan azt jelentse, akit ábrázolni akar. Szobra pedig, a csizmás és nehézkes, majdnem meghamisítja őt. ¹ | Néhány kortársa, ki jó megfigyelő, azt mondta nékem, hogy Arany János első pillanatra inkább a gyenge, sovány és törékeny ember benyomását keltette. Szerintük még az a fénykép a leginkább találó, amelyet halála előtt hét évvel készítettett. Itt a csontos arcot rövidre nyírt ősz szakáll keretezi, a hosszú haj csapzottan simul előre a halántékára, a bajusz magyar, az orr egyszerű és finom: **egy ideges, mélabús magyar paraszt áll előttünk európai ruhában. Szobra talapzatán csak egy nótárius van, itt azonban nagy-nagy modern költő, félig-meddig a kortársunk, az „Őszikék” költője.** ² |

2. Tartalmi-logikai kapcsolat:

I. bekezdés: rossz fényképek, rossz szobor, a kortársak Arany-képe, a találó fénykép

konklúzió: a rossz szoborral ellentétben a modern költő fényképe

II. bekezdés: a modernség fogalma és az öreg lírikus alakja kapcsolja az elsőhöz, az öregkori versek értékelése

konklúzió: a modernség tartalma a disszonancia

Jelentésbeli kapcsolatok:

szinonimák: arcképei, kép, fénykép; ismétlés: szobra

metaforikus kifejezések: Arany János, mélabús magyar paraszt, nótárius, nagy-nagy modern költő

párhuzam és ellentét: fényképek, szobor; rossz kép, találó kép

felsorolás, halmozás a második bekezdésben

Nyelvtani kapcsolóelemek: kötőszók, névmások, határozószók, igei személyragok, stb.

3 pont

3. Elvárás: lényegre törő, pontos, a szöveg felépítését követő megfogalmazás. 2 pont
4. Elvárás: a szövegösszefüggésre figyelő, értő megközelítés, szabatos, világos, nyelvileg pontos fogalmazás.

2 pont